

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Οι μαθητές/-τριες ενθαρρύνονται, μέσω των ερωτημάτων, σε μια κριτική προσέγγιση των πηγών και στη διατύπωση του δικού τους ιστορικά τεκμηριωμένου λόγου.

3.α. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση του κειμένου, να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- «Το 1914 η ανταλλαγή θα ήταν προαιρετική, ενώ αντίθετα το άρθρο 1 της Σύμβασης της Λοζάννης καθιστούσε την ανταλλαγή υποχρεωτική».
- «Η ανταλλαγή υπήρξε αποτέλεσμα της τραγικής πραγματικότητας» .
- «μετεγκατάσταση των εκατοντάδων χιλιάδων Ελλήνων προσφύγων».

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Το προσφυγικό ζήτημα στην Ελλάδα (1821-1930), Πρόσφυγες στην Ελλάδα κατά τον 20ό αιώνα, Β. Η Μικρασιατική Καταστροφή, 3. Η Σύμβαση της Λοζάνης και η ανταλλαγή των πληθυσμών] μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από το απόσπασμα:

- «[...]Η συμφωνία αυτή για ανταλλαγή πληθυσμών διέφερε από τις προηγούμενες... κάποιων επίμαχων περιοχών[...]

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να επισημαίνει τη μαζική μετακίνηση πληθυσμών και τον υποχρεωτικό της χαρακτήρα σύμφωνα με την ελληνοτουρκική Σύμβαση της Λοζάνης.

3.β. Για την απάντηση στο πρώτο σκέλος του ερωτήματος απαιτείται η σύνδεση με την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Το προσφυγικό ζήτημα στην Ελλάδα (1821-1930), Πρόσφυγες στην Ελλάδα κατά τον 20ό αιώνα, Β. Η Μικρασιατική Καταστροφή, 3. Η Σύμβαση της Λοζάνης και η ανταλλαγή των πληθυσμών] και συγκεκριμένα ως προς την πληροφορία:

- «[...]Από την ανταλλαγή αυτή εξαιρέθηκαν οι Έλληνες ορθόδοξοι της Κωνσταντινούπολης, της Ίμβρου και της Τενέδου και οι Μουσουλμάνοι της Δυτικής Θράκης[...]

Για την απάντηση το δεύτερο σκέλος του ερωτήματος οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση του κειμένου, να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- «Επιχειρώντας να μειώσει τεχνητά τον αριθμό των μη ανταλλάξιμων Ελλήνων η τουρκική αντιπροσωπεία στη Μεικτή Επιτροπή ισχυρίστηκε ότι ως «εγκατεστημένοι» υπό την έννοια του άρθρου 2 της Σύμβασης θα έπρεπε να θεωρηθούν μόνοι οι Έλληνες που ήταν εγγεγραμμένοι πριν από την 30ή Οκτωβρίου 1918 στο δημοτολόγιο της Κωνσταντινούπολης».
- «Πριν από το 1923 οι περισσότεροι Έλληνες της Κωνσταντινούπολης δεν συνήθιζαν να εγγράφονται στα τουρκικά δημοτολόγια, αλλά στο ειδικό γραφείο μητρώων του Οικουμενικού Πατριαρχείου».

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να επισημαίνει τους μη ανταλλάξιμους και το πρόβλημα που προέκυψε από την τουρκική ερμηνεία του άρθρου 2 της Σύμβασης.